

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

**Việt Nam tiếp tục nằm trong nhóm 3 nguồn cung hàng hóa lớn nhất của
Lào trong 9 tháng đầu năm 2024**

*Thực hiện nhiệm vụ thuộc Kế hoạch hành động triển khai Chương trình hành động
thực hiện Chiến lược xuất nhập khẩu hàng hoá đến năm 2030*

Hà Nội, 2024

I. Tổng quan về quan hệ thương mại Việt Nam – Lào

Trong những năm gần đây, quan hệ thương mại giữa Việt Nam và Lào đã chứng kiến sự phát triển mạnh mẽ, thể hiện qua những con số ấn tượng về kim ngạch thương mại song phương. Năm 2020, tổng kim ngạch thương mại giữa hai nước đạt 1,03 tỷ USD, và con số này đã liên tục tăng trưởng trong các năm tiếp theo, với 1,37 tỷ USD vào năm 2021, 1,70 tỷ USD vào năm 2022, trước khi ghi nhận sự giảm nhẹ xuống còn 1,63 tỷ USD trong năm 2023. Mặc dù tổng kim ngạch thương mại song phương trong năm 2023 giảm 4,36% so với năm 2022, nhưng nếu nhìn vào toàn bộ giai đoạn từ 2020 đến 2023, trung bình kim ngạch thương mại mỗi năm vẫn đạt khoảng 1,43 tỷ USD, cho thấy sự ổn định và tiềm năng của mối quan hệ này.

Nguyên nhân cho sự gia tăng này có thể được quy về nhiều yếu tố, trong đó có sự tăng cường hợp tác kinh tế giữa hai nước trong các lĩnh vực như nông sản, công nghiệp, và dịch vụ. Việt Nam, với nền kinh tế đang phát triển mạnh mẽ, đã trở thành một trong những đối tác thương mại quan trọng của Lào. Các sản phẩm xuất khẩu chủ yếu từ Việt Nam sang Lào bao gồm hàng tiêu dùng, thực phẩm, máy móc và thiết bị. Mặc dù kim ngạch song phương có sự sụt giảm trong năm 2023 so với năm 2022, nhưng mối quan hệ thương mại giữa Việt Nam và Lào vẫn thể hiện nhiều tiềm năng cho sự phát triển bền vững.

Theo số liệu thống kê, 9 tháng đầu năm 2024, Việt Nam đã trở thành nguồn cung ứng hàng hóa lớn thứ ba cho thị trường Lào, chỉ sau Thái Lan và Trung Quốc, với trị giá đạt 442,91 triệu USD. Sự gia tăng này không chỉ thể hiện sức hấp dẫn của hàng hóa Việt Nam đối với thị trường Lào, mà còn phản ánh mối quan hệ thương mại ngày càng gắn bó giữa hai quốc gia.

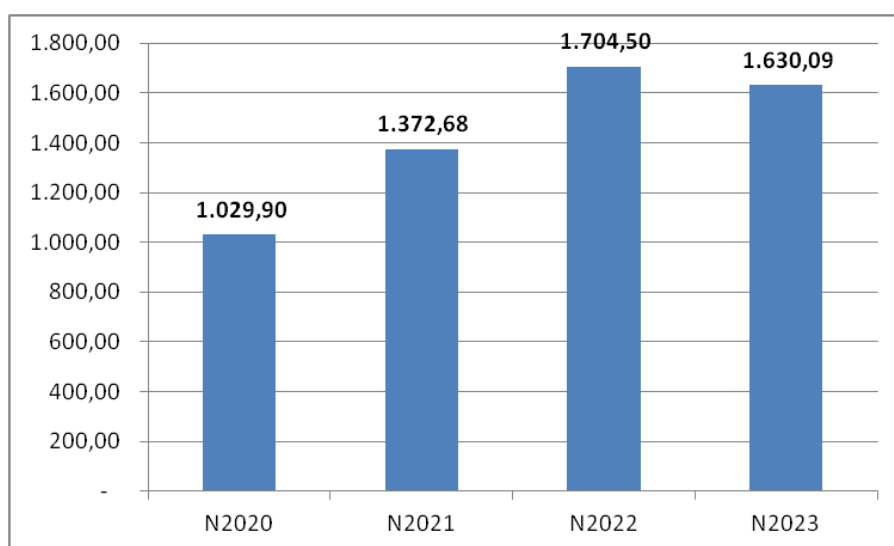
Trong giai đoạn từ 2019 đến 2023, Lào đã nhập khẩu hàng hóa từ Việt Nam với trị giá trung bình 408,55 triệu USD mỗi năm. Con số này cho thấy Việt Nam luôn đóng vai trò quan trọng trong chuỗi cung ứng hàng hóa cho Lào, cung cấp các sản phẩm đa dạng như thực phẩm, máy móc, thiết bị và hàng tiêu dùng.

Tuy nhiên, trong 9 tháng đầu năm 2024, Lào vẫn chủ yếu nhập khẩu hàng hóa từ Thái Lan, với trị giá lên tới 2,55 triệu USD. Thái Lan đã từ lâu là một trong những đối tác thương mại chủ chốt của Lào, cung cấp nhiều loại hàng hóa thiết yếu và phục vụ nhu cầu tiêu dùng trong nước. Đứng thứ hai là Trung Quốc, với mức trị giá nhập khẩu đạt 2,24 triệu USD, cũng cho thấy vị thế ngày càng tăng của Trung Quốc trong thị trường Lào.

Dù đứng thứ ba trong danh sách các nước cung cấp hàng hóa cho Lào, nhưng sự gia tăng mạnh mẽ trong kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam cho thấy tiềm năng to lớn để phát triển hơn nữa trong tương lai.

Biểu đồ 1: Tổng kim ngạch thương mại song phương giữa Việt Nam –Lào giai đoạn 2020-2023

Đơn vị tính: Triệu USD



Nguồn: Tổng cục Hải quan

Có thể thấy, quan hệ thương mại giữa Việt Nam và Lào trong những năm gần đây đã phát triển mạnh mẽ và toàn diện, dựa trên nền tảng hợp tác chiến lược và sự tương hỗ lẫn nhau. Trong đó, cơ cấu các mặt hàng xuất nhập khẩu giữa hai nước mang tính bổ sung, không cạnh tranh trực tiếp, đáp ứng tốt nhu cầu tiêu dùng của người dân cũng như cho sản xuất của hai bên.

Bảng 1: Các thị trường nhập khẩu hàng hóa lớn nhất của Lào trong 9 Tháng đầu năm 2024 (Việt Nam xếp thứ 3)

Thị trường NK	2019 (USD)	2020 (USD)	2021 (USD)	2022 (USD)	2023 (USD)	9 Tháng 2024 (USD)
Thái Lan	2.831,82	2.418,12	3.019,47	3.349,05	3.334,06	2.552,00
Trung Quốc	1.714,49	1.293,97	1.381,59	1.669,91	2.393,10	2.242,13
Việt Nam	445,72	402,77	444,23	401,24	348,77	442,91
Hoa Kỳ	77,88	123,65	266,14	314,13	226,34	182,05
Nhật Bản	118,26	177,43	171,62	151,04	158,79	103,70
Singapore	87,94	63,48	65,69	83,56	86,16	62,03
Hàn Quốc	71,39	56,47	64,29	64,92	79,72	58,77
Australia	52,38	82,59	99,24	69,54	86,38	44,87
Thụy Sĩ	2,86	1,72	261,30	281,71	52,49	32,30
Đức	30,27	20,28	18,47	20,03	32,33	28,93
Ấn Độ	34,66	35,74	40,28	23,94	27,20	24,37
Indonesia	31,00	20,68	19,80	18,16	29,46	22,49

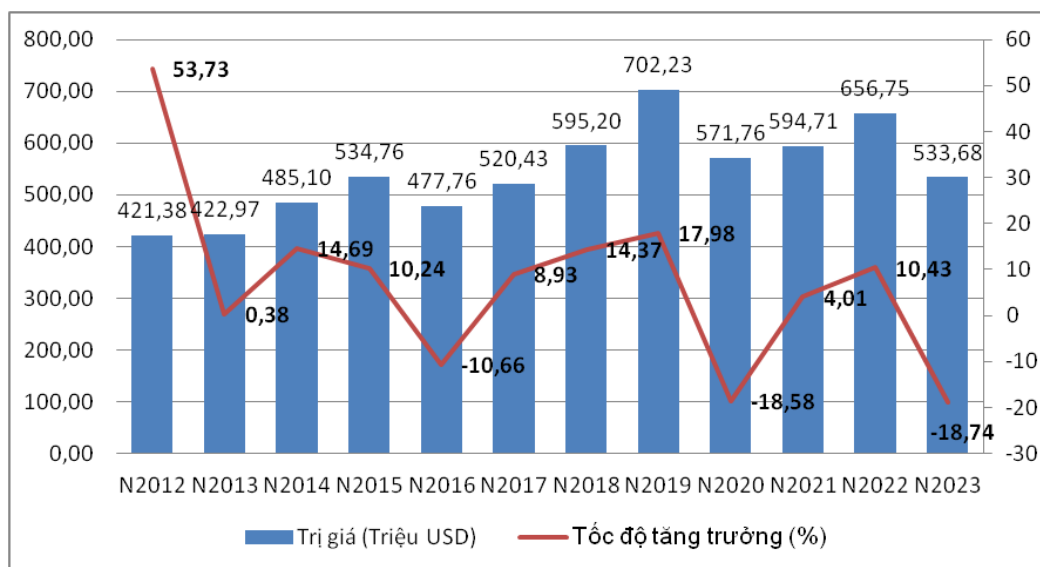
Bỉ	18,99	11,16	15,41	25,71	24,27	20,82
Malaysia	22,92	23,98	22,09	57,91	28,42	20,62
Italy	8,51	5,31	8,93	18,06	29,91	17,67
Canada	3,42	4,36	20,75	34,91	30,64	15,18
Hong Kong	32,06	26,66	26,61	20,80	18,05	13,89
Pháp	13,51	14,42	32,45	32,09	20,84	12,21

Nguồn: Số liệu từ Bộ Công Thương Lào

Theo số liệu thống kê từ Bộ Công Thương Lào trong 9 tháng đầu năm 2024, Việt Nam là nguồn cung hàng hoá lớn thứ 3 của nước này, với trị giá nhập khẩu từ Việt Nam đạt 442,91 triệu USD. Đứng đầu danh sách là thị trường Thái Lan, Trung Quốc.

Biểu đồ 2: Kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Lào trong giai đoạn 2013 – 2023

Đơn vị tính: Triệu USD, %



Nguồn: Tổng cục Hải quan

Trong khi đó, theo số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam, tổng kim ngạch thương mại hai chiều Việt Nam và Lào năm 2023 đạt 1,63 tỷ USD, giảm 4,3% so với năm 2022. Trong đó, xuất khẩu đạt 533,68 triệu USD, giảm 18,74% so với năm 2022, chiếm tỷ trọng 0,15% trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của nước ta ra thế giới; nhập khẩu đạt 1,09 tỷ USD, tăng 4,74% so với năm 2022, chiếm tỷ trọng 0,34% trong tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của nước ta từ thế giới.

Trong 9 tháng đầu năm 2024, trong cơ cấu mặt hàng xuất khẩu của Việt Nam sang Lào, sản phẩm hóa chất là sản phẩm xuất khẩu nhiều nhất của Việt Nam với trị giá xuất khẩu trong tháng 9/2024 là 20,06 triệu USD, giảm 11,83% so với tháng trước. Lũy kế 9 tháng đầu năm, Việt Nam đã xuất khẩu sang Lào tổng 67,77 triệu USD mặt hàng này, tăng 1982,8% so với cùng kỳ, chiếm tỷ trọng 13,78% trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang Lào.

Bảng 2: Kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng của Việt Nam sang Lào trong 9 tháng đầu năm 2024

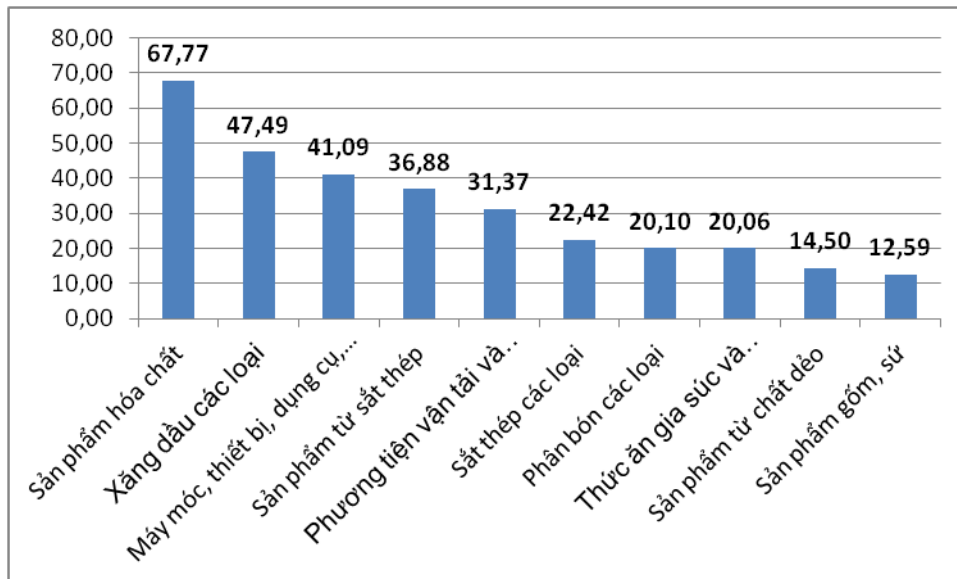
Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 9/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 8/2024 (%)	So với Tháng 9/2023 (%)	9 Tháng 2024 (Triệu USD)	So với 9 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 9 Tháng 2024 (%)
Tổng	62,43	-15,93	53,74	491,93	24,03	100
Sản phẩm hóa chất	20,06	-11,83	5170,5	67,77	1982,84	13,78
Xăng dầu các loại	1,76	-17,06	-71,14	47,49	7,14	9,65
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	5,35	-43,13	13,9	41,09	29,8	8,35
Sản phẩm từ sắt thép	4,66	5,3	119,23	36,88	29,59	7,50
Phương tiện vận tải và phụ tùng	3,76	-11,62	36,06	31,37	-2,82	6,38
Sắt thép các loại	1,62	-33,14	-8,79	22,42	-23,79	4,56
Phân bón các loại	1,52	-45,65	10,25	20,10	29,72	4,09
Thức ăn gia súc và	2,54	-11,22	28,74	20,06	26,46	4,08

nguyên liệu						
Sản phẩm từ chất dẻo	1,33	-22,27	46,41	14,50	34,44	2,95
Sản phẩm gốm, sứ	1,11	-7,43	-15,93	12,59	18,74	2,56
Hàng rau quả	0,69	-42,07	3,2	11,12	-50,44	2,26
Giấy và các sản phẩm từ giấy	1,05	-2,5	9,06	8,58	-14,5	1,74
Gỗ và sản phẩm gỗ	1,03	-2,4	25,26	7,68	45,61	1,56
Bánh kẹo và các sản phẩm từ ngũ cốc	0,71	-4,99	-4,9	6,44	-2,48	1,31
Hàng dệt, may	0,33	-67,11	-16,64	5,78	-4,36	1,17
Dây điện và dây cáp điện	1,06	58,99	29,41	5,66	7,83	1,15
Kim loại thường khác và sản phẩm	0,45	-38,48	43,39	3,54	29,99	0,72
Clanhke và xi măng	0,19	-13,56	-25,35	1,88	-49,29	0,38
Cà phê	0,06	-14,47	-14,1	0,57	17,85	0,11
Hàng hóa khác	13,14	-2,94	8,41	126,43	12,96	25,70

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Biểu đồ 3: Nhóm các mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu lớn nhất sang thị trường Lào trong 9 tháng đầu năm 2024

(ĐVT: Triệu USD)



Nguồn: Tổng cục Hải quan

Đứng thứ hai là sản phẩm xăng dầu các loại với trị giá xuất khẩu trong tháng 9/2024 là 1,76 triệu USD, giảm 17,06% so với tháng trước đó và giảm 71,14% so với cùng tháng năm trước. Lũy kế 9 tháng đầu năm, Việt Nam đã xuất khẩu sang Lào tổng 47,49 triệu USD mặt hàng này, tăng 7,14% so với cùng kỳ, chiếm tỷ trọng 9,65% trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam sang Lào.

Trong tháng 9/2024, Việt Nam đã nhập khẩu từ Lào tổng 97,8 triệu USD, giảm 35,52% so với tháng trước đó nhưng tăng 31,6% so với cùng tháng năm trước. Lũy kế 9 tháng đầu năm 2024, Việt Nam nhập khẩu từ Lào tổng 1,01 tỷ USD, tăng 26,24% so với cùng kỳ 2023. Trong đó, cao su là mặt hàng dẫn đầu về kim ngạch nhập khẩu của nước ta từ Lào trong 9 tháng đầu năm với trị giá nhập khẩu trong tháng 9/2024 đạt 23,1 triệu USD, tăng 6,9% so với tháng trước và tăng 62,38% so với cùng tháng năm trước; trị giá nhập khẩu mặt hàng này trong 9 tháng đầu năm 2024 đạt 163,78 triệu USD, tăng 35,23% so với cùng kỳ năm trước, chiếm tỷ trọng 16,17% trong tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của nước ta từ Lào.

Bảng 3: Kim ngạch nhập khẩu một số mặt hàng của Việt Nam từ Lào trong 9 tháng đầu năm 2024

Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 9/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 8/2024 (%)	So với Tháng 9/2023 (%)	9 Tháng 2024 (Triệu USD)	So với 9 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 9 Tháng 2024 (%)
Tổng	97,80	-35,52	31,6	1.012,90	26,24	100
Hàng hóa khác	54,90	-46,23	57,84	536,42	62,62	52,96
Cao su	23,10	6,9	62,38	163,78	35,23	16,17
Than các loại	4,96	-52,83	-30,77		-25,44	9,72

				98,44		
Gỗ và sản phẩm gỗ	6,26	2,67	19,22	71,69	-2,15	7,08
Phân bón các loại	6,14	-13,92	-37,06	68,27	-9,75	6,74
Quặng và khoáng sản khác	2,21	-46,3	9,49	52,96	22,91	5,23
Ngô	0,02		-93,6	18,66	-13,05	1,84
Hàng rau quả	0,07	43,61	-87,91	2,18	-60,51	0,21
Kim loại thường khác	0,13	194,99	-38,32	0,49	28,79	0,05

Nguồn: Tổng cục Hải quan

II. Đẩy mạnh các hoạt động thúc đẩy xuất khẩu của nước ta sang thị trường Lào

Để đẩy mạnh xuất khẩu hàng hóa sang thị trường Lào, các cơ quan quản lý nhà nước và doanh nghiệp Việt Nam cần thực hiện một loạt giải pháp đồng bộ và hiệu quả. Trước hết, các cơ quan quản lý nhà nước cần nâng cao công tác xúc tiến thương mại, trong đó có việc tổ chức các hội chợ, triển lãm và chương trình giao thương tại Lào, giúp các doanh nghiệp Việt Nam giới thiệu sản phẩm, tìm hiểu thị hiếu và nhu cầu của người tiêu dùng Lào. Ngoài ra, các cơ quan quản lý cũng cần thiết lập và duy trì mối quan hệ chặt chẽ với các đối tác Lào, từ chính phủ đến doanh nghiệp, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc xuất khẩu.

Cơ quan nhà nước cần tạo ra các chính sách ưu đãi về thuế, giảm bớt thủ tục hành chính để khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào thị trường Lào. Đồng thời, tăng cường hỗ trợ tài chính cho các doanh nghiệp xuất khẩu thông qua các chương trình tín dụng và bảo lãnh tín dụng, giúp họ dễ dàng tiếp cận nguồn vốn phục vụ cho hoạt động xuất khẩu.

Ngoài ra, việc nắm bắt và phân tích thông tin thị trường cũng là một yếu tố then chốt. Các cơ quan quản lý cần cung cấp thông tin kịp thời về xu hướng tiêu dùng, đối thủ cạnh tranh và chính sách thương mại của Lào để doanh nghiệp có thể điều chỉnh chiến lược kinh doanh một cách linh hoạt và hiệu quả. Tất cả những giải pháp này sẽ góp phần tạo ra một môi trường thuận lợi cho hàng hóa Việt Nam thâm nhập sâu hơn vào thị trường Lào, đồng thời thúc đẩy quan hệ thương mại giữa hai nước ngày càng bền vững và phát triển.

Bên cạnh đó, việc cải thiện chất lượng sản phẩm là rất quan trọng. Doanh nghiệp Việt Nam nên chú trọng đến tiêu chuẩn chất lượng, bao bì và nhãn mác sản phẩm để phù hợp với thị hiếu người tiêu dùng Lào. Thêm vào đó, đào tạo và nâng cao năng lực cho nhân viên, từ bộ phận sản xuất đến bộ phận tiếp thị, cũng góp phần tăng cường khả năng cạnh tranh của hàng hóa Việt Nam.

Các doanh nghiệp cũng cần tiến hành khảo sát nhu cầu tiêu dùng, thị hiếu, và thói quen mua sắm của người tiêu dùng Lào, từ đó điều chỉnh sản phẩm cho phù hợp. Việc tham gia các hội chợ, triển lãm và các sự kiện thương mại tại Lào cũng sẽ giúp doanh nghiệp quảng bá thương hiệu và kết nối với đối tác tiềm năng.

Doanh nghiệp cũng cần chú trọng cải tiến quy trình sản xuất, đảm bảo sản phẩm không chỉ đạt tiêu chuẩn chất lượng mà còn đáp ứng được yêu cầu về mẫu mã và tính năng. Đầu tư vào nghiên cứu và phát triển (R&D) cũng sẽ giúp doanh nghiệp đổi mới sản phẩm, tạo ra những dòng hàng độc đáo, phù hợp với thị trường Lào. Một giải pháp quan trọng khác là xây dựng và phát triển mạng lưới phân phối hiệu quả. Doanh nghiệp có thể hợp tác với các đối tác phân phối địa phương để tiếp cận sâu rộng hơn với thị trường, đồng thời giảm bớt rào cản về logistic và vận chuyển. Việc thiết lập các kênh phân phối trực tuyến cũng là một lựa chọn hữu ích, đặc biệt trong bối cảnh thương mại điện tử ngày càng phát triển.

Để khai thác tiềm năng hợp tác thương mại hai nước, ngày 8/4/2024 vừa qua, Bộ trưởng Nguyễn Hồng Diên và Bộ trưởng Bộ Công Thương Lào Malaithong Kommasith đã ký Hiệp định Thương mại Việt Nam - Lào mới hướng tới mục tiêu tăng cường, củng cố hơn nữa quan hệ hữu nghị đặc biệt và hợp tác toàn diện Việt Nam - Lào, thúc đẩy tiếp cận thị trường cho hàng hóa, dịch vụ và tạo sự kết nối phát triển ổn định, bền vững và lâu dài.

Đáng chú ý, Hiệp định cũng hướng tới mục tiêu cùng tạo thuận lợi tối đa trong việc xuất khẩu, nhập khẩu hàng hóa và cung ứng dịch vụ, dành cho nhau những ưu đãi đặc biệt về thương mại hàng hóa và dịch vụ. Trong thời gian tới, xuất khẩu của Việt Nam sang Lào trong có thể tiếp tục tăng trưởng dựa trên cơ sở của môi quan hệ thương mại tích cực giữa hai nước. Trong đó, doanh nghiệp Việt Nam có thể tăng cường xuất khẩu sang Lào hàng tiêu dùng, thực phẩm, hàng công nghiệp và xây dựng...

Ngoài ra, máy móc và thiết bị công nghiệp cũng có thể là các sản phẩm mà Việt Nam có thể tăng cường xuất khẩu sang Lào để hỗ trợ phát triển hạ tầng và công nghiệp của Lào. Bên cạnh đó, nông sản và thực phẩm chế biến; các dịch vụ như du lịch, giáo dục và tư vấn cũng có thể trở thành lĩnh vực mở rộng xuất khẩu từ Việt Nam sang Lào.